

Határozatok Tára

MANUEL CAMPOS SANCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2016. január 28.¹

C-613/14. sz. ügy

**James Elliott Construction Limited
kontra
Irish Asphalt Limited**

(a Supreme Cour [Írország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

¹ — Eredeti nyelv: spanyol.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
I – Jogi háttér	3
A – Az uniós jog	3
1. A 89/106 irányelv	4
2. Az EN 13242:2002 szabvány	5
3. A 98/34 irányelv	7
B – Az ír jog	9
II – A tényállás és a nemzeti bíróság előtti eljárás	10
III – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elemzése	12
A – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés a) pontja: a Bíróságnak a harmonizált műszaki szabványok előzetes döntéshozatal útján történő értelmezésére vonatkozó hatásköre	12
1. Az új megközelítés szerinti irányelveket nem lehet a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének rovására alkalmazni	13
2. A Bizottság jelentős ellenőrzést gyakorol a harmonizált műszaki szabványoknak a CEN általi kidolgozására irányuló eljárás felett	14
3. Az Európai Unió szabványügyi szervezeteként a CEN működését az Unió fellépése határozza meg	17
B – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés b) pontja: az EN 13242:2002 harmonizált szabványnak való megfelelést bizonyító módszerek	19
C – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés: a 89/106 irányelvnek megfelelő termékek használhatóságára vonatkozó vélelem	20
D – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdés: az EN 13242:2002 harmonizált szabványban megállapított maximális kéntartalom	20
E – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdés: a CE-jelölés használata	21
F – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés: a 98/34 irányelv alkalmazása, valamint a CIA Security International ítélet és az Unilever-ítélet	22
IV – Végkövetkeztetések	24

„EUMSZ 267. cikk — A Bíróság hatásköre — Az intézmények által elfogadott jogi aktus fogalma — A Bizottság megbízása értelmében az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) által kibocsátott EN 13242:2002 európai szabvány — Az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 89/106/EGK irányelv — Az EN 13242:2002 európai szabvány átültetése a nemzeti jogba — Az építkezéseken használt kőanyagalmaz — Valamely termék említett szabványnak való megfelelésének ellenőrzésére szolgáló módszer és az ellenőrzés időpontja — CE-jelölés — A műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló 98/34/EK irányelv — Hatály — A magánszemélyek közötti jogvitában való felhívhatóság”

1. Az írországi Supreme Court az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett elő, amellyel arra kéri a Bíróságot, hogy értelmezze: a) az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/106/EGK tanácsi irányelv² bizonyos cikkeit; b) az Európai Szabványügyi Bizottság (a továbbiakban: CEN) által elfogadott EN 13242:2002 harmonizált európai szabványt (a továbbiakban: EN 13242:2002 szabvány); valamint c) a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet³.

2. Az előzetes döntéshozatali eljárásra való utalásra a James Elliott Construction Limited (a továbbiakban: James Elliott) építési vállalkozás és az Irish Asphalt Limited vállalkozás (a továbbiakban: Irish Asphalt) között, szerződés megszegése miatt folyamatban lévő jogvita keretében került sor. Ez utóbbi Clause 804 típusú kőanyagalmazt szállított az előbbinek, amely állítólagosan nem felelt meg az írországi National Standards Authority of Ireland (a továbbiakban: NSAI) az I. S. EN 13242:2002. szabvánnyal végrehajtott EN 13242:2002 szabvány által előírt minőségi követelményeknek.

3. Az ügy először veti fel közvetlen módon a Bíróság előtt, hogy kiterjed-e a Bíróság hatásköre arra, hogy előzetes döntéshozatali eljárásban döntsön a CEN által elfogadott olyan harmonizált műszaki szabvány értelmezéséről, amely később nemzeti műszaki szabvány lett, valamint a harmonizált szabvány tartalmával és a magánszemélyek közötti jogvitákban erre történő hivatkozással kapcsolatos különböző értelmezési kérdésekről.

I – Jogi háttér

A – Az uniós jog

4. A belső piacon az építési termékek szabad mozgása előtti műszaki akadályok felszámolása a harmonizáció „új megközelítési” módját alkalmazó egyik irányelv, konkrétan a 89/106 irányelv elfogadásával valósult meg, amely irányelv a termékekre vonatkozóan megkövetelt alapvető kritériumokat rögzíti. A Bizottság az egyes termékekre vonatkozó műszaki előírások kidolgozásával európai szabványügyi szervezetként a CEN-t bízta meg. A kőanyagalmazokat érintően a Bizottság a CEN számára az M/125. sz. megbízást adta, amelynek végrehajtására a CEN elfogadta a „Kőanyagalmazok műtárgyakban és útépítésben használt, kötőanyag nélküli és hidraulikus kötőanyagú anyagokhoz” elnevezésű EN 13242:2002 szabványt.⁴

2 — HL L 40., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 9. kötet, 296. o.

3 — HL L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.

4 — Ez az Asociación Española de Normalización (spanyol szabványügyi egyesület) által közzétett EN 13242:2002 szabvány spanyol változatának címe. Megjegyzendő, hogy a spanyol fordítás az „Aggregates for unbound and hydraulically bound materials for use in civil engineering work and road construction” angol címhez képest jelentős eltérést mutat.

5. A 89/106 irányelvet később hatályon kívül helyezte és felváltotta a 305/2011/EU rendelet.⁵ 2007-ben az EN 13242:2002 szabványt⁶ is utólag módosították, e változások azonban a jelen ügyre nem alkalmazandók.

6. Ahhoz, hogy a Bizottság meg tudja határozni a jövőbeli műszaki akadályokat, a műszaki szabványok és szabályok terén a tájékoztatási eljárás megállapításáról szóló, 1983. március 28-i 83/189/EGK tanácsi irányelv⁷ a műszaki szabványok és szabályok területén olyan információszolgáltatási eljárást írt elő, amely lehetővé tette a harmonizációt igénylő területeknek az „új megközelítésnek” nevezett irányelveken keresztül történő meghatározását. A 83/189 irányelvet többszöri módosítást követően felváltotta a 98/34 irányelv, amelyet a 98/48/EK irányelvvel⁸ módosított változatban kell alkalmazni a jelen ügyre. Legutóbb a műszaki akadályok felszámolására irányuló ezen eljárást az (EU) 2015/1535 irányelv⁹ módosította és foglalta egységes szerkezetbe.

1. A 89/106 irányelv

7. Az építési termékek ágazatában a műszaki akadályok megszüntetése és a belső piacon e termékek szabad mozgása érdekében a 89/106 irányelv elvégezte a részleges harmonizációt, amely a Tanács 1985. május 7-i állásfoglalása szerinti új koncepciót követte.¹⁰ E megközelítésnek megfelelően a 3. cikk az építményekre vonatkozó és a termékek jellemzőit befolyásoló alapvető követelményekre hivatkozik, amelyeket az irányelv I. melléklete határoz meg (mechanikai szilárdság és állandóság; tűzvédelem; higiénia, egészség és környezetvédelem; biztonságos használat; zajvédelem és energiatakarékosság és hőszigetelés).

8. Ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja a biztonsági követelmények tiszteletben tartásának elsődleges bizonyítási módjaként írja elő, hogy az építési termékek megfelelnek-e „az adott nemzeti szabványoknak, amelyek átültetik a harmonizált szabványokat, és amelyeket az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* kihirdettek. A tagállamok kihirdetik e nemzeti szabványok hivatkozásait.” Az említett megfelelést az EK-jel igazolja.

9. A 89/106 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint:

„[...]

Ezen irányelv alkalmazásában harmonizált szabvány alatt olyan műszaki előírásokat kell érteni, amelyeket a CEN, vagy a CENELEC, vagy mindkettő elfogadott a 83/189/EGK irányelv szerint a Bizottság 19. cikkben említett megbízásából 1984. november 13-án aláírt, a Bizottság és a fent említett két testület közötti együttműködésről szóló általános rendelkezések értelmében.”

5 — Az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. március 9-i 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 88., 5. o.).

6 — EN 13242:2002 + A1:2007.

7 — HL L 109., 8. o.

8 — A műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló 98/34/EK irányelv módosításáról szóló, 1998. július 20-i 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 217., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 21. kötet, 8. o.)

9 — A műszaki szabványokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 241., 1. o.).

10 — HL C 136., 1. o.

10. Amint az megállapítható, a 89/106 irányelv az építési termékek tekintetében előírt alapvető követelmények minimális harmonizációját valósítja meg, a műszaki előírások tekintetében pedig az európai szabványügyi szervezetek által később kidolgozandó szabványokra hivatkozik. A harmonizált műszaki szabványok minőségének biztosítása céljából az irányelv 7. cikke előírja, hogy e szervezetek azokat a Bizottság által a 83/189 irányelvvel összhangban adott megbízás figyelembevételével dolgozzák ki. A harmonizált műszaki szabványokat a Bizottság a Hivatalos Lap „C” sorozatában teszi közzé.¹¹

A harmonizált műszaki szabványoknak megfelelő építési termékek tekintetében megfelelő vélelem alkalmazható a 89/106 irányelv alapján, amely 6. cikkének (1) bekezdése biztosítja a tagállamok területén a termékek szabad mozgását, kivéve ha a 21. cikk szerinti védzáradék alkalmazandó.¹²

2. Az EN 13242:2002 szabvány

11. A 89/106 irányelv 7. cikkének alkalmazásában a Bizottság 1998. július 6-án fogadta el a CEN számára abból a célból adott M/125. számú megbízást, hogy egy adott építési anyagra, azaz a kőanyag-halmazokra műszaki szabványt dolgozzon ki. E megbízás végrehajtására a CEN elfogadta az EN 13242:2002 szabványt.

12. Az M/125. számú megbízás¹³ azzal a feladattal bízta meg a CEN-t, hogy az építkezések során használt kőanyag-halmazokra vonatkozó olyan műszaki szabványokat fogadjon el, amelyek alapján vélelmezni lehet a rendeltetésnek megfelelő használhatóság, ahogy az említett kifejezést a 89/106 irányelv meghatározta.¹⁴

11 — 89/106 irányelv 7. cikke értelmében:

„(1) A termékekre vonatkozó harmonizált szabványok minőségének biztosítása érdekében a szabványokat európai szabványügyi szervezeteknek kell meghatározniuk a Bizottság megbízására a 83/189/EGK irányelvben meghatározott eljárásnak megfelelően, és a 19. cikkben említett bizottsággal való konzultáció után, a Bizottság és a fent említett szervek közötti együttműködésről szóló 1984. november 13-i általános rendelkezések figyelembevételével.

(2) Az eredményként elfogadott szabványokat lehetőség szerint a termék teljesítményértékében, az értelmező dokumentumok figyelembevételével kell elkészíteni.

(3) Miután az európai szabványügyi szervezetek megállapították a szabványokat a hivatkozások megjelölésével, a Bizottság kihirdeti ezeket az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának* »C« sorozatában.”

12 — A 89/106 irányelv 21. cikkének (1) bekezdése szerinti védzáradék kifejezetten előírja, hogy: „[h]a egy tagállam megállapítja, hogy egy, az ezen irányelv követelményeinek megfelelőnek nyilvánított termék a 2. és 3. cikk követelményeinek nem tesz eleget, akkor megtesz minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy ezt a terméket a forgalomból visszavonja, megtiltsa a forgalomba hozatalát vagy korlátozza a szabad mozgását.”

13 — M/125: Mandate to CEN/CENELEC concerning the execution of standardisation work for harmonized standards on aggregates. A teljes szöveg nem érhető el spanyolul, és annak csak az angol, a francia és a német nyelvi változata szerepel a Bizottság szabványosításra irányuló megbízásokra vonatkozó internetes oldalán, a következő címen:

<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=249>. Az M/125. számú megbízást 2010. június 29-én felülvizsgálták M/125 rev.1 EN számon.

14 — Az M/125. számú megbízás előszava szerint: „[e] megbízás célja – a minőségre vonatkozó, harmonizált európai szabványok megállapítása érdekében – rendelkezések kidolgozása annak érdekében, hogy egyfelől lehetővé tegye a nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések (a továbbiakban: szabályozások) »közelítését«, másfelől pedig hogy lehetővé tegye, hogy az e szabványoknak megfelelő termékek esetében vélelmezni lehessen az irányelvben meghatározott, rendeltetésnek megfelelő használhatóságot”.

13. A megbízás II. fejezetének 8. és 9. pontja,¹⁵ valamint III. fejezetének 2. pontja¹⁶ olyan szabályokat tartalmaz, amelyek a harmonizált szabvány műszaki előírásainak teljesítését ellenőrző vizsgálati módszerekre vonatkoznak. A III. fejezet 1. pontja értelmében „a harmonizált szabványokat úgy kell kidolgozni, hogy lehetővé tegyék, hogy az 1. és 2. mellékletben felsorolt termékek vonatkozásában bizonyítani lehessen, hogy megfelelnek az alapvető követelményeknek. Mivel az irányelv egyik célja a kereskedelmi akadályok megszüntetése, az irányelvből eredő szabványokat ezért lehetőség szerint a termék teljesítményértékében [az irányelv 7. cikkének (2) bekezdése], az értelmező dokumentumok figyelembevételével kell kifejezni.”

14. Az M/125. sz. megbízás végrehajtására a CEN elfogadta az EN 13242:2002 szabványt, amelynek „szabványhivatkozásokról” szóló 2. pontja a CEN egyéb műszaki szabványaira vonatkozó utalást tartalmaz,¹⁷ és amelynek „Kémiai tulajdonságokkal kapcsolatos követelmények” címet viselő 6. pontja a következőképpen rendelkezik:

„6.1 Általános szabályok

A vizsgálatok elvégzésének és az e cikkben meghatározott valamennyi tulajdonság meghatározásának szükségessége a felhasználástól vagy a kőanyaghalmoz eredetétől függ. Adott esetben a 6. fejezetben meghatározott vizsgálatokat kell elvégezni az adott kémiai tulajdonságok meghatározásához.

[...]

2. MEGJEGYZÉS – Amennyiben valamely tulajdonság fennállása nem követelmény, a »követelmény nélkül« elnevezésű kategóriát kell alkalmazni.

3. MEGJEGYZÉS – A kőanyaghalmoz felhasználási helye szerinti nemzeti szabályozásban szereplő olyan iránymutatások, amelyek az egyes alkalmazásoknak megfelelő osztályok kiválasztására vonatkoznak.

[...]

6.3 Összes kéntartalom

15 — A megbízás II. fejezetének 8. és 9. pontja így szól:

„8. A CEN/TC-knek – az alábbi feltételekre figyelemmel – műszaki választ kell adniuk a megbízás jellemzőinek meghatározására; a javasolt vizsgálati módszereknek közvetlenül kapcsolódniuk kell az előírt releváns jellemzőhöz, és nem hivatkozhatnak a megbízásban nem szereplő jellemzőkre vonatkozó meghatározási módszerekre. A tartósságra vonatkozó követelményeket a tudomány mindenkori állása szerinti keretek között kell meghatározni.

9. A vizsgálati/számítási módszerekre a kívánt harmonizációnak megfelelően kell hivatkozni. Főszabály szerint valamely termék vagy termékcsalád valamennyi jellemzőjének meghatározása céljából csak egy módszerre szabad hivatkozni.

Ha azonban valamely termék vagy termékcsalád ugyanazon jellemzőjének meghatározására indokolt okokból több módszerre is hivatkoznak, a helyzetet indokolni kell. Ebben az esetben a hivatkozott módszereket a »vagy« kötőszóval kell összekapcsolni, és azt alkalmazási javaslatnak kell kísérnie.

Minden más esetben ugyanazon jellemző meghatározására két vagy több vizsgálati/számítási módszer csak akkor elfogadható, ha azok egymásnak megfeleltethetők, vagy az ilyen megfeleltethetőség kialakítható. Az adott termékre vonatkozó harmonizált szabványnak ezután ezek közül egyet referenciamódszerként kell kiválasztania.

A termékek lehető legszélesebb körét lefedő vizsgálati és/vagy számítási módszerek lehetőség szerint horizontális jellegűek.”

16 — A III. fejezet 2. pontja többek között a következőket írja elő:

„A harmonizált szabvány a következőket tartalmazza:

[...]

A módszerek (számítás, vizsgálati módszerek vagy más) vagy az ilyen jellemzők meghatározására irányuló módszereket tartalmazó valamely szabványra való hivatkozás.”

17 — Konkrétan: „Ez az európai szabvány egyéb közzétételekből hivatkozás alapján származó rendelkezéseket tartalmaz, időpont megjelölésével vagy időpont megjelölése nélkül. E szabványhivatkozások a szabvány megfelelő szövegrészében szerepelnek és a továbbiakban kerülnek kifejtésre.” Különösen az alábbi szabványokról van szó: EN 1097-2:1998 – Kőanyaghalmozok mechanikai és fizikai tulajdonságainak a vizsgálata. 2. rész: Az aprózódással szembeni ellenállás meghatározása, EN 1367-2 – Kőanyaghalmozok termikus tulajdonságainak és időjárás-állóságának vizsgálati módszerei. 2. rész: Magnézium-szulfátos eljárás, valamint EN 1744-1:1998 – Kőanyaghalmozok kémiai tulajdonságainak vizsgálata. 1. rész: Kémiai elemzés.

Adott esetben a kőanyaghalmozatok az EN 1744–1:1998 szabvány 11. fejezete szerinti összes kéntartalmát a 13. sz. táblázatban megadott kategória alapján kell kifejezni. **13. sz. táblázat Az összes maximális kéntartalomra vonatkozó osztályok**

Kőanyaghalmozatok	Összes kéntartalom %	Osztályok (S)
Nem vaskohóból származó, szabad levegőn hűtött kőanyaghalmozatok	≤ 1 %	<i>S</i> ₁
	> 1 %	<i>S</i> _{megadott}
	Nincs követelmény	<i>S</i> _{NR}
Vaskohóból származó szabad levegőn hűtött kőanyaghalmozatok	≤ 2 %	<i>S</i> ₁
	> 2 %	<i>S</i> _{megadott}
	Nincs követelmény	<i>S</i> _{NR}

[...]»

15. A hivatkozott szabvány ZA. mellékletének ZA.1 fejezete biztosítja, hogy a 89/106 irányelv alkalmazásában a Bizottság által a CEN-nek adott megbízás alapján készült és a szabványnak megfelelő kőanyaghalmozatok tekintetében a felhasználásra való alkalmasságukra nézve vélelem áll fenn.¹⁸

16. A CEN által elfogadott szabványt a 2003. március 27-én tették közzé a Hivatalos Lap „C” sorozatában.¹⁹

3. A 98/34 irányelv

17. A 98/34 irányelv egységes szerkezetbe foglalta és felváltotta a 83/189 irányelvnek és módosításainak tartalmát. A 98/34 irányelv lényegében véve létrehoz egy, a jogszabályok harmonizációját kiegészítő és a műszaki akadályok belső piaci megjelenésének megelőzésére irányuló eljárást. Olyan információszolgáltatási rendszer valósul meg, amely egyrészt a nemzeti szabványügyi szervezetek által kidolgozott műszaki szabványokra, másrészt a tagállami nemzeti hatóságok által elfogadott műszaki szabályokra vonatkozik.

18 — Az EN 13242:2002 szabvány ZA mellékletének ZA.1 fejezete a következőt állapítja meg:
 „Ezen európai szabvány a CEN részére az Európai Bizottság és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás által adott megbízás [...] szerint készült.

Ezen európai szabványnak és más európai szabványnak e mellékletben szereplő kikötései megfelelnek az építési termékekről szóló (89/106/EGK) uniós irányelv alapján adott megbízásban foglalt követelményeknek.

Az e kikötéseknek való megfelelés alapján vélelem áll fenn arra nézve, hogy az ezen európai szabvány hatálya alá tartozó kőanyaghalmozatok alkalmasak az irányelvben megjelölt, rendeltetésnek megfelelő felhasználásra. Hivatkozni kell a CE jelölést kísérő információra.”

19 — HL C 75., 8. o.

18. A 98/34 irányelv 1. cikke – kissé zavaros megfogalmazással – különbséget tesz a „szabvány” és a „műszaki szabály” között²⁰ az alapján, hogy a műszaki szabványok önkéntes jellegűek, a műszaki szabályok kötelező jellegű természetével szemben. Ez az eltérő jelleg abból ered, hogy a műszaki szabványokat magánszervezetek, azaz nemzeti és európai szabványügyi testületek fogadják el, míg a műszaki szabályokat nemzeti közhatalmi szervek szabályozási aktusai képezik. Mindazonáltal, a műszaki szabályok és a műszaki szabványok közötti kölcsönhatás igencsak intenzív az uniós jogban, különösen 1985-től, a belső piac fejlesztése érdekében a jogszabályok harmonizációja területén alkalmazott új megközelítés használatától kezdve.

19. A műszaki szabványokra vonatkozó és a műszaki szabályokra vonatkozó információszolgáltatási eljárások szabályainak elválasztásával ez valamennyire tisztázódott. Az 1025/2012/EU rendelet²¹ már tartalmazza az európai szabványosításról szóló szabályozást, a 2015/1535 irányelv pedig a műszaki szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárást szabályozza.

20. A műszaki szabályok terén történő információszolgáltatási eljárásra alapvetően a 98/34 irányelv 8. és 9. cikke az irányadó. A 8. cikk szerint a tagállamoknak közölniük kell a Bizottsággal a műszakiszabály-tervezeteiket.²² A 9. cikk három hónapos határidőt állapít meg, amely alatt a tervezet benyújtó állam nem fogadhatja el a végleges tervezetet. Ez a határidő meghosszabbítható, ha egy vagy több állam részletes véleményt ad ki, amely szerint a bejelentett műszakiszabály-tervezet akadályozhatja az áruk szabad mozgását, valamint akkor is, ha a Bizottság úgy dönt, hogy megkezdí egy harmonizációs szabvány kidolgozását.

20 — A 98/34 irányelvnek a 94/48 irányelvvel módosított változata szerinti 1. cikke az alábbi fogalommeghatározásokat adja:

„[...]

3. »műszaki leírás«: egy dokumentumban szereplő részletes leírás, amely egy termék előírt tulajdonságait határozza meg, ilyen például a minőségi színvonal, a teljesítmény, a biztonság vagy a méretek, beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket, mint a termék megnevezése, a terminológia, a jelképek, a vizsgálat és a vizsgálati módszerek, a csomagolás, a jelölés vagy címkézés és a megfelelésértékelési eljárások.

[...]

4. »egyéb követelmények«: a műszaki leíráson kívüli egyéb olyan követelmény, amelyet a termékre különösen a fogyasztók vagy a környezet védelme céljából írnak elő, és amely befolyásolja a termék forgalomba hozatal utáni életciklusát, ilyen követelmény például a használat, az újrafeldolgozás, az újrafelhasználás vagy hulladékkezelés feltételei, ha ezek a feltételek jelentősen befolyásolhatják a termék összetételét vagy természetét, valamint értékesítését;

[...]

6. »szabvány«: egy elismert szabványügyi testület által ismételt vagy folyamatos alkalmazás céljára jóváhagyott műszaki leírás, amelynek betartása nem kötelező, és amely a következő kategóriák valamelyikébe tartozik:

nemzetközi szabvány: egy nemzetközi szabványügyi szervezet által elfogadott, a nyilvánosság számára is hozzáférhető szabvány,

európai szabvány: egy európai szabványügyi szervezet által elfogadott, a nyilvánosság számára elérhető szabvány,

nemzeti szabvány: egy nemzeti szabványügyi szervezet által elfogadott, a nyilvánosság számára elérhető szabvány;

[...]

11. »műszaki szabály«: műszaki leírások és más követelmények vagy szolgáltatásra vonatkozó szabályok, beleértve a vonatkozó közigazgatási rendelkezéseket is, amelyek betartása az értékesítés, a szolgáltatásnyújtás, valamely szolgáltató létrehozása vagy a valamely tagállamban vagy annak nagyobb részén történő használat esetén *de jure* vagy *de facto* kötelező, valamint a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, kivéve a 10. cikkben foglaltakat, amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítést vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását.

[...]

21 — Az európai szabványosításról, a 89/686/EGK és a 93/15/EGK tanácsi irányelv, a 94/9/EK, a 94/25/EK, a 95/16/EK, a 97/23/EK, a 98/34/EK, a 2004/22/EK, a 2007/23/EK, a 2009/23/EK és a 2009/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 87/95/EGK tanácsi határozat és az 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 316., 12. o.).

22 — A 98/34 irányelv a következőképpen szól:

„(1) A 10. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnék a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot egy közleményben a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is.

[...]

B – Az írás jog

21. Az NSAI, a CEN tagjaként, szó szerint átvette az EN 13242:2002 szabványt az I. S. EN 13242:2002 írás műszaki szabványba.

22. Az áruk értékesítéséről és a szolgáltatásnyújtásról szóló 1980. évi törvény (Sale of Goods and Supply of Services Act 1980, a továbbiakban: az 1980. évi törvény) 10. cikke az áruk értékesítéséről szóló 1893. évi törvény (Sale of Goods Act) 14. cikkét a következőképpen módosította:

„(1) E törvényre és az annak alapján elfogadott bármely törvényre is figyelemmel, semmilyen hallgatólagos feltétel vagy szavatosság nem vonatkozik valamely értékesítési szerződés alapján szállított áruk minőségére vagy bármely különös rendeltetésnek való megfelelésére.

(2) Ha az eladó üzletszerűen értékesít árukat, hallgatólagos feltétel vonatkozik arra, hogy a szerződés alapján szállított áruk kereskedelmi minőségűek, a következők kivételével azonban ilyen feltétel nem érvényesül:

- a) olyan hibákra vonatkozóan, amelyekre a szerződés megkötése előtt kifejezetten felhívták a vevő figyelmét, vagy
- b) amennyiben a vevő a szerződés megkötése előtt megvizsgálja az árukat, akkor az olyan hibákra vonatkozóan, amelyeknek a vizsgálat során ki kellett derülniük.

(3) Valamely áru akkor kereskedelmi minőségű, ha megfelel annak a rendeltetés(ek)nek, amely(ek)re az ilyen árukat általában megvásárolják, és olyan tartós, amennyire – a termékre vonatkozó bármely leírás, (adott esetben) ár, valamint minden egyéb lényeges körülmény alapján – indokoltan elvárható, az e törvényben a nem kereskedelmi árukra vonatkozó bármely hivatkozást ennek megfelelően kell értelmezni.

(4) Amennyiben az eladó üzletszerűen értékesít árukat, és a vevő – kifejezetten vagy hallgatólagosan – az eladó tudtára hozza a megvásárolni kívánt áru különös rendeltetését, hallgatólagos feltétel vonatkozik arra, hogy a szerződés alapján szállított áruk észszerűen megfelelnek a rendeltetésnek, függetlenül attól, hogy az adott rendeltetés azonos-e azzal, amire ezeket a termékeket általában szállítják, kivéve, ha a körülmények arra utalnak, hogy a vevő nem bíz a vevő tudásában és ítéletképességében, vagy a vevő részéről az ilyen bizalom észszerűtlen lenne.

23. Az 1980. évi törvény 55. cikke értelmében, amennyiben a vásárló fogyasztóként köti a szerződést, 14. cikke [hallgatólagos] feltételei nem zárhatók ki. Ugyanakkor, ha – ahogyan a jelen ügyben is – a vásárló nem fogyasztó, a 14. cikke feltételeit a felek a szerződésben módosíthatják vagy teljesen ki is zárhatják.

A Bizottság haladéktalanul értesíti a többi tagállamot a tervezetről és minden hozzá beérkezett dokumentumról. E tervszöveggel kapcsolatban véleményt kérhet az 5. cikkben említett bizottságtól és szükség esetén a szóban forgó területért felelős bizottságtól.

[...]

- (2) A Bizottság és a tagállamok észrevételeket tehetnek a műszakisabály-tervezetet benyújtó tagállamnak; a tagállamnak az ilyen észrevételeket a legnagyobb mértékben figyelembe kell vennie a műszaki szabály későbbi kidolgozása során.
- (3) A tagállamok késedelem nélkül közlik a Bizottsággal a műszaki szabály végleges szövegét.

[...]”

24. A jelen ügyben a felek nem állapodtak meg ilyen módosításról vagy kizárásról, ennek megfelelően a High Court megállapította, hogy az 1980. évi törvény 14. cikkének (2) és (4) bekezdésében foglalt feltételek hallgatólagosan a szerződés részét képezték.

II – A tényállás és a nemzeti bíróság előtti eljárás

25. A James Elliott keresetet indított az Irish Asphalt ellen az Írországból Clause 804-ként ismert kőanyag-halmazok leszállítására irányuló szerződés megszegése miatt, amely anyagot eredetileg útépitésnél, de építési projektek kiemelkedő minőségű kitöltőanyagaként is használtak. A James Elliott ezt a kőanyag-halmazt Dublinban, a ballymuni Ifjúsági Központnál használta fel. Az Irish Asphalt a kőanyag-halmazokat 2004. augusztus 27. és 2004. december 17. között összesen nettó 25 000 euró áron szállította le a James Elliott részére.

26. A projekt elkészülte után az ingatlan padlózatán és falain repedések jelentek meg olyan mértékben, hogy az épületet nem lehetett használni. A James Elliott vállalta a felelősséget és elvégezte az épület helyreállítási munkálatait legalább 1,55 millió euró költségen. Mivel úgy vélte, hogy a kárt a „pirit felpúposodása” néven ismert jelenség okozta, amely véleménye szerint az Irish Asphalt által az leszállított Clause 804 kőanyag-halmazban jelen lévő pirit miatt keletkezett, a James Elliott szerződésszegés miatti kártérítési igénytel lépett fel e vállalattal szemben, sikertelenül.

27. 2008. június 13-án a James Elliott kártérítési iránti keresetet indított az Irish Asphalt ellen. A High Court 2011. május 25-i ítéletében megállapította, hogy a kárt a pirit felpúposodása okozta, az Irish Asphalt által leszállított kőanyag-halmazban található „framoidal” (málnaszerű) pirit jelenléte miatt.

28. A High Court megállapította, hogy a felek közötti szerződés előírta, hogy a leszállított Clause 804 kőanyag-halmaznak meg kell felelnie a kőanyag-halmazokra vonatkozó ír szabvány előírásainak (I. S. EN 13242:2002), amely az EN 13242:2002 szabványt alkalmazta. Öt évvel az épület építéséhez történő leszállítást és felhasználást követően, 2009-ben az épületből eltávolított kőanyag-halmazon elvégzett számos vizsgálatot kapcsolatos bizonyítékokat mérlegelve a High Court megállapította, hogy az anyag több szempontból nem felelt meg a szabványnak, különösen a kén tartalom szempontjából. A High Court szerint az Irish Asphalt megszegte a James Elliott-tal kötött szerződését, amely arra kötelezte, hogy az 1980. évi törvény 14. cikkének (2) bekezdése alapján kereskedelmi minőségű és a szállító tudomására hozott rendeltetésnek megfelelően használható kőanyag-halmazt bocsásson rendelkezésre.

29. Az Irish Asphalt fellebbezést nyújtott be a High Court ítéletével szemben a Supreme Courthoz, a fellebbezés előkészítése során azonban elismerte, hogy az épületben keletkezett károkat a pirit felpúposodása okozta. 2014. december 2-án a Supreme Court ítéletet hozott a nemzeti jogi kérdésekben, a fellebbezést elutasította, és megállapította, hogy a High Court kén tartalomra vonatkozó megállapításait bizonyítékok támasztották alá, valamint hogy a High Court ténymegállapításai megalapozottak, és azokat nem kell módosítani.

30. Mindazonáltal a Supreme Court a fellebbezés uniós jogi alkalmazásával kapcsolatos szempontjait illetően nem hozott határozatot, mert kétségei merültek fel az európai műszaki szabványok természetét és a magánfelek közötti szerződéses viszonyokban e szabványokra való hivatkozást illetően az EN 13242:2002 szabvány értelmezésével kapcsolatban, valamint az áruk értékesítésére vonatkozó ír szabványok előzetes bejelentési kötelezettségét illetően. Következésképpen úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) a) Amennyiben magánjogi szerződés értelmében valamely fél köteles az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/106/EGK tanácsi irányelv rendelkezései alapján az Európai Bizottság által adott megbízás szerint készített európai szabvány végrehajtásaként elfogadott valamely nemzeti

szabványnak megfelelően előállított terméket leszállítani, az említett szabvány értelmezése tárgyában lehet-e az EUMSZ 267. cikk szerint az Európai Unió Bíróságához előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulni?

- b) Az 1. kérdés a) pontjára adott igenlő válasz esetén, az EN 13242:2002 szerint az említett szabványnak való megfelelést vagy annak megsértését csak a CEN által elfogadott, az EN 13242:2002 szabványban hivatkozott (nem megbízáson alapuló) szabványoknak megfelelő vizsgálattal bizonyítva lehet-e megállapítani, oly módon, hogy az ilyen vizsgálatokat az előállítás és/vagy leszállítás idején végzik el; vagy a szabvány megsértését (és ennek megfelelően a szerződés megszegését) később lefolytatott vizsgálatokkal bizonyítva is meg lehet állapítani, ha az ilyen vizsgálatok eredménye logikailag a szabvány megsértését bizonyítja?
- 2) Az építési termékekről szóló irányelv értelmében az Európai Bizottság által adott megbízás alapján kibocsátott európai szabványnak megfelelően előállított termékkel kapcsolatos szerződésszegésre irányuló magánjogi kereset elbírálása során a nemzeti bíróság köteles-e mellőzni a kereskedelmi minőségre és a rendeltetésnek való megfelelésre vagy minőségre vonatkozó feltételeket is tartalmazó nemzeti jog rendelkezéseinek alkalmazását azon az alapon, hogy vagy a törvényi feltételek, vagy azok alkalmazása olyan szabványokat hoz létre, illetve olyan műszaki előírásokat vagy követelményeket állapít meg, amelyeket a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseinek megfelelően nem jelentettek be?
- 3) Az EN 13242:2002 szabványnak megfelelően előállított termék tekintetében a kereskedelmi minőségre vagy a rendeltetésnek való megfelelésre vonatkozó (a felek közötti szerződés részét képező, a felek által nem módosított és nem mellőzött törvényi) feltétel megsértéséből állítólagosan felmerülő magánjogi szerződés [hibás teljesítés miatti] megszegésére irányuló kereset elbírálása során a nemzeti bíróság köteles-e vélelmezni a termék kereskedelmi minőségét és használhatóságát, és ha igen, ez a vélelem csak azzal dönthető-e meg, ha az EN 13242:2002 szabványban meghatározott vizsgálatokkal és protokollokkal összhangban, a termék leszállítása idején elvégzett vizsgálatokkal bizonyítást nyer, hogy a termék nem felel meg az EN 13242:2002 szabványnak?
- 4) A mind az 1. kérdés a) pontjára, mind pedig a 3. kérdésre adott igenlő válaszok esetén, a kőanyagalmazatoknak az EN 13242:2002 szabvány által vagy az alapján előírt teljes kéntartalmára vonatkozó határértéket – többek között – azért írták-e elő, hogy a kereskedelmi minőségre és használhatóságra vonatkozóan bármiféle vélelmet megalapozzon?
- 5) A mind az 1. kérdés a) pontjára, mind pedig a 3. kérdésre adott igenlő válaszok esetén, bizonyítani kell-e azt, hogy a termék rendelkezett a »CE« jelöléssel ahhoz, hogy az EN 13242:2002 szabvány ZA. mellékletében és/vagy az építési termékekről szóló (89/106/EGK) irányelv 4. cikkében megállapított vélelemre lehessen hivatkozni?
31. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság 2014. december 30-án vette nyilvántartásba, és az írásbeli eljárásban a James Elliott, az Irish Asphalt, a Bizottság és az ír kormány nyújtott be észrevételeket.
32. A 2015. november 19-i tárgyaláson a James Elliott, az Irish Asphalt, a Bizottság és Írország perbeli képviselői jelentek meg és adták elő szóbeli észrevételeiket.

III – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elemzése

33. A jelen ügyben számomra nyilvánvalónak tűnik a Supreme Court által előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdések elfogadhatósága. Ugyanis kizárólag Írország képviselte azt az álláspontot, hogy a James Elliot és az Irish Asphalt között fennálló jogvita egy tisztán belső, Írországra korlátozódó kereskedelmi helyzetről vagy viszonyról szól (két ír vállalat közötti szerződésszegésről), amelynek következményeit az ír jog alapján kell megoldani, ezért semmilyen olyan uniós jogszabályt nem kell alkalmazni, amelynek érvényessége vagy értelmezése kapcsán kétségek merülnek fel.

34. Az ír kormány érvelése nem elfogadható, mivel – a Supreme Courthoz hasonlóan – úgy vélem, hogy a jogvita megoldásához értelmezni kell a 89/106 irányelvnek és 98/34 irányelvnek megfelelően elfogadott és az I. S. EN 13242:2002 ír műszaki szabvánnyal átültetett EN 13242:2002 szabványt. A Supreme Court feladata határozatot hozni az esetleges szerződésszegésről, de ennek értékelése az uniós jog értelmezésétől függhet, amely értelmezés tekintetében a Bíróság úgy ítéli meg, hogy hatáskörrel rendelkezik a nemzeti bíróságok által elé terjesztett kérdések előzetes döntéshozatal útján történő megválaszolására.²³

A – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés a) pontja: a Bíróságnak a harmonizált műszaki szabványok előzetes döntéshozatal útján történő értelmezésére vonatkozó hatásköre

35. A Supreme Court arra kíván választ kapni, hogy az EUMSZ 267. cikk alapján a Bíróság hatáskörrel rendelkezik-e a harmonizált műszaki szabványok előzetes döntéshozatal útján történő értelmezésére. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatósága – annak relevanciájához és érdekéhez hasonlóan – nem vitatott, annál is inkább, mert a Bíróságnak idáig nem volt alkalma közvetlenül állást foglalni e kérdéskörrel.

36. A kérdésre adandó válaszhoz azt kell megvizsgálni, hogy a Bizottság megbízása alapján a CEN által elfogadott harmonizált műszaki szabványok, amelyeket a Hivatalos Lap C sorozatában tesznek közzé, „az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak” minősülhetnek-e az érvényességre és értelmezésre vonatkozó, előzetes döntéshozatalra igénylő kérdések előterjesztése szempontjából.

37. Észrevételeiben mind a Bizottság, mind az Irish Asphalt azt állítja, hogy e kérdésre a Bíróság a Latchways és Eurosafe Solutions ítéletben már megadta a választ. Ezzel szemben úgy vélem, hogy a Bíróság az említett ítéletben annak megállapítására szorítkozott, hogy az EN 795 szabványnak az A1. osztályba tartozó szerkezeti rögzítőkre vonatkozó rendelkezései nem tartoznak a 89/686 irányelv hatálya alá, mert nem harmonizált műszaki szabványokról volt szó, tekintettel arra, hogy a Bizottság azokat nem fogadta el, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételből pedig kifejezetten kizárták azokat. Ezen előzményekből következően azok nem képezik az uniós jog részét, és ezért a Bíróságnak nincs hatásköre azok értelmezésére.²⁴

38. Véleményem szerint a Latchways és Eurosafe Solutions ítéletből ezzel szemben nem lehet arra következtetni, hogy a Bíróság megállapította volna a hatáskörét arra az esetre, ha az EN 795 szabvány harmonizált műszaki szabvány lenne a 89/686 irányelvnek²⁵ megfelelően. A Bíróság abban az ítéletben ráadásul mellőzte a harmonizált szabványok jogi jellegére vonatkozó döntést,²⁶ amely vizsgálatot nélkülözhetetlennek tartok azon lehetőség értékeléséhez, hogy a szabványok előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát képezhetik-e.

23 — Lásd például: Leur-Bloem-ítélet (C-28/95, EU:C:1997:369), 27. pont.

24 — C-185/08, EU:C:2010:619, 36. pont.

25 — Az egyéni védőeszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1989. december 21-i 89/686/EGK tanácsi irányelv (HL L 399., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 10. kötet, 98. o.).

26 — C-185/08, EU:C:2010:619, 35. pont.

39. A Supreme Court szerint az első kérdésére nemleges választ kell adni, mivel a 89/106 irányelv alapján a Bizottság által adott megbízás szerint a CEN által kidolgozott európai szabványt alkalmazó nemzeti szabvány nem tekinthető valamely uniós intézmény, szerv vagy hivatal jogi aktusának. A James Elliott és Írország véleménye megegyezik, és alapvetően két okra hivatkoznak: egyrészt a CEN magánjogi jellegére, másrészt pedig a harmonizált műszaki szabványok nem kötelező jellegére. A CEN a belga jog által szabályozott nonprofit civil szervezet, és azt 33 európai ország szabványügyi testülete alkotja, amelyek mindegyike magánjogi szervezet, ezáltal nem minősülhet uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak.²⁷ Írország szerint a CEN autonómiáját nem befolyásolja az, hogy a Bizottság megbízása alapján dolgoz ki műszaki szabványokat, mivel szabadon elfogadhatja vagy elutasíthatja a megbízást.²⁸ Ezenkívül, a CEN harmonizált műszaki szabványainak alkalmazása mindenkor önkéntes jellegű, és a James Elliott szerint hátrányosan befolyásolná a jogszabályok új megközelítés szerinti irányelvekkel való harmonizációjának logikáját, ha az alkalmazására bíróság kötelezne.

40. Ez az érvelés számomra nem meggyőző. Előrebocsátom, hogy az első kérdésre igenlő választ adok, és hogy a Bíróságnak meg kell állapítani a hatáskörét a jelen ügybelihez hasonló harmonizált műszaki szabványok értelmezésére irányuló előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdések megválaszolására. E szabványokat a valamely „uniós intézmény, szerv vagy hivatal jogi aktusainak” kell tekinteni az EUMSZ 267. cikk alapján.

41. Véleményem a továbbiakban általam kifejtett három érven alapszik: a) az új megközelítés szerinti irányelveket nem lehet a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének rovására alkalmazni; b) a Bizottság jelentős ellenőrzést gyakorol a harmonizált műszaki szabványoknak a CEN általi kidolgozására irányuló eljárás felett, valamint c) az Európai Unió szabványügyi szervezeteként a CEN működését az Unió fellépése határozza meg.

1. Az új megközelítés szerinti irányelveket nem lehet a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörének rovására alkalmazni

42. A 89/106 irányelv, amely az építési termékek, többek között a kőanyagalmazok műszaki leírásainak harmonizációját nem teljes körűen és nem részletesen hajtotta végre, közvetlenül kapcsolódik az EN 13242:2002 szabványhoz. Az irányelv megállapítja az építési anyagok tekintetében a célból megkövetelt minimumkövetelményeket, hogy az építmények biztonságosak legyenek, és az európai szabványosítási szervezetekre bízta a pontos műszaki leírásokat tartalmazó szabványok későbbi, azzal a céllal történő megállapítását, hogy az említett anyagok az irányelv alapvető követelményeinek megfeleljenek. A harmonizált szabványok alkalmazása önkéntes jellegű, és a gyártó mindig alkalmazhat más műszaki leírást a követelmények teljesítése érdekében. A harmonizált szabványok tiszteletben tartásával gyártott termékek esetén azonban mindig fennáll az a vélelem, hogy megfelelnek a 89/106 irányelv alapvető követelményeinek.²⁹

27 — Szabályzatának 1. cikke értelmében: „Il est constitué une association internationale sans but lucratif (AISBL), avec le numéro d'entreprise 0415.455.651, régie par les lois coordonnées relatives aux associations sans but lucratif, aux associations internationales sans but lucratif et aux fondations.” A CEN szabályzatának a 2013. július 22-i rendkívüli közgyűlésen elfogadott szövege francia, angol és német nyelven hozzáférhető, a francia nyelvű változat pedig az alábbi címen érhető el: http://ftp.cencenelec.eu/CEN/AboutUs/Statutes/Statuts_CEN_FR_20140213.pdf.

28 — Így rendelkezik a 2012. október 25-i 1024/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 316., 1. o.) 10. cikkének (3) bekezdése.

29 — További részletekért lásd: Európai Bizottság, Az új megközelítésen és a globális megközelítésen alapuló irányelvek végrehajtását segítő útmutató, 2000.

43. Az uniós jogalkotó a szabályozási hatáskör továbbutalásának – a belső jogban és a nemzetközi jogban gyakran előforduló – módszerét alkalmazza a műszaki szabványosítás eszközére, amelyet az Európai Unió 1985-től kezdve megerősített a belső piac megvalósításának elősegítése céljából.³⁰ E módszernek megfelelően a 89/106 irányelv az építési termékekre alkalmazandó harmonizált szabályozásnak csak az alapvető elemeit tartalmazza, ily módon a CEN szabványai képezik azokat a szükséges kiegészítéseket, amelyek lehetővé teszik a belső piacon való szabad mozgásukat.

44. Ha a Bíróság – teljesen nyilvánvalóan – hatáskörrel rendelkezik a 89/106 irányelv előzetes döntéshozatal keretében való értelmezésére,³¹ ugyanúgy lehetőséggel kell rendelkeznie arra, hogy az irányelvet kiegészítő harmonizált műszaki szabványokra vonatkozó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket megválaszolja. Ellenkező esetben az építési termékek harmonizációja veszítene hatékonyságából, mivel a harmonizált műszaki szabványokat (ebben az esetben az EN 13242:2002 szabványt) a különböző tagállamokban eltérően lehetne értelmezni.

45. A harmonizációs irányelvekben az „új megközelítés” alkalmazása nem eredményezheti a Bíróság azon hatáskörének korlátozását, amely alapján előzetes döntéshozatali eljárás keretében valamely meghatározott áru előállítására és értékesítésére alkalmazandó minden harmonizált szabályozást (azaz az irányelvet és az ezt kiegészítő harmonizált műszaki szabványokat) értelmezhet. Amennyiben a teljes harmonizációt elvégző irányelvvel az előzetes döntéshozatali eljárással kapcsolatos hatáskör az adott termékre vonatkozó valamennyi harmonizált szabványra kiterjed, ugyanezt a megoldást kell alkalmazni az új megközelítés szerinti irányelvekre, amelyek alkalmazása nem mehet a Bíróság hatáskörének rovására.

2. A Bizottság jelentős ellenőrzést gyakorol a harmonizált műszaki szabványoknak a CEN általi kidolgozására irányuló eljárás felett

46. Az európai szabványosításra való utalás szabályozási technikáját az uniós jogalkotó mind általánosságban, mind pedig – az e technikát alkalmazó egyes irányelvekben – konkrétan szabályozza. Eredetileg a 83/189 irányelv, majd később a 98/34 irányelv tartalmazta az általános szabályozást, amelyet legutóbb a 2015/1535 irányelv váltott fel. Az építési termékeket illetően, a 89/106 irányelvben szerepelt a különös szabályozás, amelyet később a 305/2011 rendelet váltott fel. Következésképpen nem egy tisztán magánjogi szabványosítási technikáról van szó, amelyet a CEN kezdeményez, és amely nem áll kapcsolatban az uniós joggal. Ellenkezőleg: a Bizottság ellenőrzést gyakorol a CEN feladatát képező, harmonizált műszaki szabványok kidolgozására irányuló eljárás felett, amely az alábbiakban általam kifejtendő számos elemben nyilvánul meg.

47. Egyrészt, a harmonizált műszaki szabványokat mindig a Bizottság által a CEN részére megadott megbízás alapján kell megalkotni. Az EN 13242:2002 szabvány az M/125. sz. megbízáson alapul.

48. A 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében és a 7. cikkének (1) bekezdésében megállapítja, hogy a harmonizált szabványok olyan műszaki leírások, amelyeket a CEN vagy az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (a továbbiakban: CENELEC) vagy mindkettő elfogadott, „a Bizottság megbízása szerint a 83/189 irányelv rendelkezéseinek megfelelően, a 19. cikkben említett bizottság által adott vélemény alapján, valamint a Bizottság és a fent említett két testület közötti együttműködésről szóló, 1984. november 13-án aláírt általános rendelkezések értelmében”. Megbízás nélkül tehát a CEN nem alkot harmonizált szabványt, az említett megbízás pedig tartalmazza a CEN által harmonizált műszaki szabvány kidolgozására irányadó alapvető elemeket.

30 — Lásd e tekintetben: Álvarez García, V., *Industria*, Iustel, Madrid, 2010.; Aubry, H.; Brunet, A.; Peraldi Leneuf, F., *La normalisation en France et dans l'Union européenne*, Presses universitaires d'Aix-Marseille, 2012.; Scheppel, H., *The Constitution of Private Governance: Products Standards in the Regulation of Integrating Markets*, Hart Publishing, Oxford, 2015.

31 — Lásd többek között: Bizottság kontra Portugália ítélet (C-432/03, EU:C:2005:669); Bizottság kontra Belgium ítélet (C-227/06, EU:C:2008:160); Ascafor és Asidac ítélet, (C-484/10, EU:C:2012:113); az Elenca-ítélet (C-385/10, EU:C:2012:634).

49. Az M/125. sz. megbízás nélkül tehát a CEN nem fogadta volna el az EN 13242:2002 szabványt. Jóllehet a CEN a saját kezdeményezésre is kibocsát európai műszaki szabványokat, ezek az irányelvhez nem kapcsolódó harmonizált szabványok lesznek, és az ezek figyelembevételével készült termékek tekintetében nem vélelmezhető sem az irányelvnek való megfelelés, sem a szabad mozgás.³² Ez történt például a Latchways és Eurosafe Solutions ítélet³³ tárgyát képező az EN 795 szabvány esetében, amely tekintetében – mivel nem kapcsolódik az uniós joghoz – a Bíróság megállapította, hogy nincs hatásköre előzetes döntéshozatali eljárás keretében értelmezni azokat.

50. Másodsorban, a harmonizált műszaki szabványokra való hivatkozást az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni. Ezt a 89/106 irányelv 7. cikkének (3) bekezdése annak követelményeként írja elő, hogy a szabványok kifejthessék az irányelv által nekik tulajdonított elsődleges hatást, azaz annak vélelmét, hogy teljesítésük az irányelvnek való megfelelést eredményezi, és biztosítja az Unión belül a termék szabad mozgását.

51. Kétségtelen, hogy az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* csak a harmonizált szabványra való hivatkozás megjelölése szerepel, teljes tartalma azonban nem. A CEN harmonizált műszaki szabványait angol, francia és német nyelven bocsátják ki, és a CEN tagjait alkotó nemzeti szabványügyi szervezetek fogalmazzák meg a szabvány nemzeti változatát, és értékesítik az érdekeltek számára. E nemzeti szervezetek a harmonizált műszaki szabvány nemzeti változatára vonatkozó szellemi tulajdonjogok jogosultjai, és beszedik a terjesztésért járó összegeket, amely körülmény néhány tagállamban változó ítélkezési gyakorlatot eredményezett a nemzeti műszaki szabványok hivatalos közzétételének szükségességével kapcsolatban, ha a jogalkotók ezekre hivatkoznak.³⁴ A jelen előzetes döntéshozatalra való utalás szempontjából nem tekintem elengedhetetlennek komolyabban elmélyedni abban a fontos kérdésben, hogy a harmonizált műszaki szabvány közzétételének teljesnek kell-e lennie³⁵ ahhoz, hogy joghatásokat fejtsen ki és tiszteletben tartsa a jogszabályok nyilvánosságának elvét. E követelménynek jelentős hatása lenne a szabványosítás európai rendszerére, különösen a harmonizált műszaki szabványoknak a nemzetközi szabványügyi szervezetek által történő értékesítésére.

32 — A Bizottság által ismertetett adatok szerint, a CEN, a Cenelec és a European Telecommunications Standards Institute (a továbbiakban: ETSI) által elfogadott európai műszaki szabványok között a harmonizált szabványok aránya az 1989-es 3,55%-ról 2009-ben 20%-ra emelkedett (SEC(2011) 671 végleges, 6. o.).

33 — C-185/08, EU:C:2010:619.

34 — A német Bundesgerichtshof (BGH, 1983. június 30., GRUG 1984., 117–119. o.) és a Bundesverfassungsgericht (BVerfGE, 1998. július 29., ZUM 1998., 926. o.) megállapította, hogy a német szabványügyi intézet (Deutsches Institut für Normung, „DIN”) műszaki szabványaira nem vonatkozik a szellemi tulajdonjog, valamint hogy azokat közzé kell tenni. A holland Hoge Raad (Hoge Raad, 2012. június 22., LNJ:BW0393) a Knooble-ügyben úgy ítélte meg, hogy a holland szabványügyi intézet (Nederlands Normalisatie Instituut, „NEN”) műszaki szabványai szellemi tulajdonjog hatálya alatt állnak, és hogy azokat nem kötelező hivatalosan közzétenni. Lásd: Van Gestel, R.; Micklitz, H.-W., „European integration through standardization: How judicial review is breaking down the club house of private standardization bodies” című elemzése, Common Market Law Review, 2013., 1. sz., 145–182. o.

35 — A nemrég elfogadott Balázs-ítéletben (C-251/14, EU:C:2015:687, 54. pont) a Bíróság úgy értelmezte a 98/34 irányelv 1. cikkének 6. pontját, hogy az nem követeli meg, hogy az e rendelkezés értelmében vett valamely szabványt az érintett tagállam hivatalos nyelvén hozzáférhetővé tegyék. Ebben az ügyben a dízelüzemanyagok lobbaspontjának meghatározására vonatkozó MSZ EN 590:2009 magyar szabvány tárgyát az EN 590:2009 európai szabvány átültetése képezte, és a jövőbeli adóról szóló törvény 110. §-ának (13) bekezdése értelmében az a magyar jogban kötelezően alkalmazandó lett. Az MSZ EN 590:2009 nemzeti szabvány magyar nyelven nem volt elérhető, csak angolul.

52. A harmonizált szabványra vonatkozó hivatkozásnak a Hivatalos Lapban történő közzététele azt jelenti, hogy a Bizottságnak ellenőriznie kell annak tartalmát annak vizsgálata céljából, hogy megfelel-e a CEN részére adott megbízásnak, valamint az irányelvnek. A 89/106 irányelv 5. cikke kissé zavarosan rendelkezett e kötelezettségről, de az építési termékekre jelenleg alkalmazandó 1025/2012 rendelet 10. cikkének (6) bekezdése és a 305/2011 rendelet 17. cikkének (5) bekezdése nem hagy kétséget e tekintetben. A Bizottság közzétételre vonatkozó határozata joghatásokat vált ki, ezért megsemmisítés iránti keresettel megtámadható.³⁶

53. Harmadsorban, a 89/106 irányelv 5. cikke értelmében a Bizottság és a tagállamok kifogással élhetnek a CEN által kibocsátott szabvánnyal szemben, ha úgy vélik, hogy az nem felel meg az irányelv követelményeinek vagy a Bizottságtól származó megbízásának. A kifogás megakadályozhatja a harmonizált szabványnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét, vagy az említett közzététel utólagos visszavonását eredményezheti, ha a kifogást később hozzák fel. Ebben az esetben a CEN műszaki szabványa tekintetében nem vélelmezhető, hogy az adott termék megfelel az irányelvnek.

54. Az új megközelítés szerinti irányelvek között fennálló, a harmonizált műszaki szabványokkal szembeni kifogásokkal kapcsolatos eljárásra vonatkozó különbségekre tekintettel, az 1025/2012 rendelet 11. cikke ezt egységesen szabályozta.³⁷ Jelenleg a Bizottság a közzétételt megelőzően előzetes ellenőrzést végez. Alaki kifogásokat a tagállamok és az Európai Parlament hozhat fel, a Bizottság azonban nem, amely – a szabvány hivatkozásának közzétételéhez elengedhetetlen lépésként – ellenőrzi a harmonizált műszaki szabványt. A harmonizált műszaki szabványokra vonatkozó bizottsági határozatokhoz hasonlóan a Bizottságnak a tagállamok és az Európai Parlament által az említett szabványokkal szemben támasztott kifogásokra vonatkozó határozatai olyan jogi aktusok, amelyek megsemmisítés iránti keresettel megtámadhatók.³⁸

36 — A 1025/2012 rendelet 10. cikkének (6) bekezdése megállapítja, hogy „amennyiben valamely harmonizált szabvány megfelel azon követelményeknek, amelyekre vonatkozik, és amelyeket az uniós harmonizációs jogszabályok határoznak meg, az ilyen harmonizált szabványra való hivatkozást a Bizottság haladéktalanul közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* vagy az uniós harmonizációs szabályozásra vonatkozó jogi aktusában meghatározott feltételeknek megfelelő más módon”. Ugyanebben az értelemben, a 305/2011 rendelet 17. cikkének (5) bekezdésében világosan szerepel, hogy: „a Bizottság elbírálja, hogy az európai szabványügyi testületek által megállapított harmonizált szabványok megfelelnek-e a vonatkozó megbízásoknak. A Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi a vonatkozó megbízásoknak megfelelő harmonizált szabványok hivatkozásainak jegyzékét”. Lásd: Schepel, H., „The new approach to the New Approach: The juridification of harmonized standards in EU law”, *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 2013., 4. szám, 531. o.

37 — Az 1025/2012 rendelet 11. cikke a harmonizált szabványokkal szembeni hivatalos kifogásokkal kapcsolatban a következőt írja elő:

„(1)

Amennyiben egy tagállam vagy az Európai Parlament úgy ítéli meg, hogy egy harmonizált szabvány nem felel meg teljesen azoknak a követelményeknek, amelyekre az vonatkozik, és amelyeket a vonatkozó uniós harmonizációs jogszabály meghatároz, arról részletes magyarázattal együtt értesíti a Bizottságot, a Bizottság pedig – amennyiben a vonatkozó uniós harmonizációs jogszabály által létrehozott bizottság létezik – az ilyen bizottsággal, illetve az ágazati szakértői konzultáció egyéb formái által létrehozott bizottsággal folytatott konzultációt követően úgy határozhat, hogy:

a) közzéteszi, nem teszi közzé vagy korlátozásokkal teszi közzé a szóban forgó harmonizált szabványra vonatkozó hivatkozásokat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;

b) fenntartja, korlátozásokkal tartja fenn vagy visszavonja a szóban forgó harmonizált szabványra vonatkozó hivatkozásokat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(2) A Bizottság honlapján közzéteszi és rendszeresen frissíti azokról a harmonizált szabványokról szóló információkat, amelyek tekintetében az (1) bekezdésben említett határozat született.

(3) A Bizottság az (1) bekezdésben említett döntéséről tájékoztatja az érintett európai szabványügyi szervezetet, és szükség esetén a szóban forgó harmonizált szabványok felülvizsgálatát kéri.

[...]

38 — Lásd: Schmoltdt és társai kontra Bizottság végzés (C-342/04 P, EU:C:2005:562), amely megállapította a felperesek keresetindítási jogának hiányát a hőszigetelő termékekre, geotextiliákra, rögzített tűzoltó berendezésekre és gipszelemekre vonatkozó szabványok feltalálhatósági helyének a 89/106/EGK tanácsi irányelvvel összhangban történő közzétételéről szóló, 2003. április 9-i 2003/312/EK bizottsági határozat (HL L 114., 50. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 31. kötet, 183. o.) megsemmisítése iránti kérelem esetében, amely határozat elutasította a Németországi Szövetségi Köztársaság tiltakozását, amelyet az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdése alapján nyújtott be a hőszigetelő termékekre vonatkozóan a CEN által elfogadott tíz szabvány tekintetében, amelyek számozása EN 13162:2001-től EN 13171:2001-ig terjed.

55. Az alaki kifogás tagállamok és az Európai Parlament részéről történő felhozásának lehetősége és a harmonizált műszaki szabványok közzétételét megelőző bizottsági eljárás egyaránt kiemeli, hogy szabványügyi magánszervezet részére szóló „ellenőrzött” szabályozási megbízásról van szó.³⁹

3. Az Európai Unió szabványügyi szervezeteként a CEN működését az Unió fellépése határozza meg

56. Amint azt már jeleztem, a CEN olyan magánjogi szabványügyi szervezet, amelyre a belga jog irányadó, és amelyet az Európai Unió és az EFTA tagállamainak nemzeti szervezetei alkotnak. Szervezete és működése hasonló a szabványügyi testületek többségének szervezetéhez és működéséhez, ugyanakkor határokon átnyúló jellegével kapcsolatos sajátosságokat mutat.⁴⁰ A magánjogi jelleg egyértelműen megnyilvánul abban, hogy a CEN dolgozza ki a nem harmonizált európai műszaki szabványokat, de másként jár el, ha tevékenysége a Bizottság által harmonizált szabványok kidolgozására adott megbízás végrehajtására irányul.

57. A CEN harmonizált műszaki szabványokkal kapcsolatos tevékenysége a Bizottsággal folytatott együttműködésen alapul, amelyet a rendszeres időközönként megújított, általános iránymutatások keretében létrejött megállapodás szabályoz.⁴¹ Ezek kiemelik a szabványosításnak az európai politikára és az áruk és szolgáltatások szabad mozgására, valamint az európai termékek versenyképességére gyakorolt fontos hatását.⁴² Ugyanezen célból az iránymutatások az egymás közötti kapcsolataikat és együttműködésüket szabályozó néhány közös elvet állapítottak meg, amelyek értelmében a szabványosítási szervezetek kötelezettséget vállalnak arra, hogy az Unió érdekeinek leginkább megfelelő módon készítik el a szabványokat. A Bizottság ugyanakkor vállalja, hogy támogatást nyújt, valamint hogy részt vesz e szervezetek munkájában.

58. Ezenkívül a Bizottság pénzügyi támogatást nyújt a CEN számára a harmonizált műszaki szabványok elkészítéséhez. Az 1673/2006/EK határozat⁴³ előírja az európai szabványosítás finanszírozásához való uniós hozzájárulást annak biztosítása érdekében, hogy a harmonizált európai szabványokat az uniós célok, jogszabályok és politikák figyelembevételével készítsék el és vizsgálják felül. A Bizottság által a CEN-től és más szervezetektől kért harmonizált szabványok száma korlátozott és az összes elkészült szabvány számához képest alacsony. Az ipar viseli a szabványosítási költségek nagy részét, így az Európai Unió által a CEN részére biztosított erőforrás „gazdaságos” választás, mivel elvetették az új megközelítés szerinti irányelvekben megkövetelt műszaki szabványok elfogadásával foglalkozó ügynökség létrehozásának gondolatát.⁴⁴

39 — Itt csak arra szorítkozom, hogy jelezzem néhány szerző azzal kapcsolatos kétségeit, hogy a Meroni-ítélettel összeegyeztethető-e az uniós jogalkotó által a továbbutalás módszerének a harmonizált műszaki szabványokra történő alkalmazása az új megközelítés szerinti irányelvekben. Lásd: Hofmann, H.; Rowe, G.; Türk, A., *Administrative Law and Policy of the European Union*, Oxford University Press, 2011., 598–600. o.

40 — A szabványügyi szervezetek többsége tiszteletben tartja a kereskedelem technikai akadályairól szóló WTO-megállapodás 3. sz. mellékletében megállapított szabványosításra vonatkozó elveket, amely tartalmazza a szabványok elkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozó helyes magatartás kódexét. Ennek szövege hozzáférhető a http://www.wto.org/spanish/docs_s/legal_s/17-tbt_s.htm#ann3 oldalon. A WTO-megállapodás 2. és 5. cikkét, valamint a 3. sz. mellékletét a KTA-bizottság határozata alapján fogalmazták meg, amely határozat a nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások elkészítésére vonatkozó elvekre irányul, a 2000. november 13-i G/TBT/9-megállapodás 2. és 5. cikke és a 3. sz. melléklet alapján. Ezek az alapelvek a következők: átláthatóság, nyitottság, pártatlanság és egyetértés, hatékonyság és megfelelés, valamint koherencia.

41 — A CEN, a CENELEC és az ETSI, valamint az Európai Bizottság és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás közötti együttműködésről szóló, 2003. március 28-i általános iránymutatások (HL 2003. C 91., 7. o.). Az első iránymutatásokat 1985. november 13-án fogadták el.

42 — Lásd: COM(2011) 311 final dokumentum, amely tartalmazza a Bizottság közleményét az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak, „Az európai szabványok stratégiai jövőképe: az európai gazdaság fenntartható növekedésének elősegítése és gyorsítása 2020-ig” címmel.

43 — Az európai szabványosítás finanszírozásáról szóló, 2006. október 24-i 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 315., 9. o.). E határozatot hatályon kívül helyezte és rendelkezéseit a 1025/2012 rendelet 15–19. cikke tartalmazza.

44 — E lehetőséget a 1025/2012 rendelet előkészítő munkák során kifejezetten elvetették. Lásd: SEC(2011) 671 végleges, 24. o.

59. A szabványosítási szervezetek (jelen esetben a CEN) magánjogi jellege nem azt jelenti, hogy tevékenysége ne kapcsolódna az uniós joghoz. A Bíróság a Fra.bo-ítéletben⁴⁵ megállapította, hogy az EUMSZ 34. cikket kell alkalmazni egy magánjogi szervezet által végzett szabványkidolgozási és tanúsítási tevékenységekre, amennyiben a nemzeti jogi szabályozás az e szervezet által tanúsított termékeket a nemzeti jognak megfelelőnek tekinti, és hogy ez azzal jár, hogy korlátozza azon termékek forgalmazását, amelyek nem rendelkeznek az említett szervezet tanúsítványával.

60. Ha Bíróság nem habozott azt vizsgálni, hogy összeegyeztethetők-e az uniós joggal (konkrétan a mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású tilalmi intézkedésekkel) a nemzeti szabványügyi szervezetnek a nemzeti szabályozással kapcsolatos tevékenységei, annál inkább hatáskörrel kell rendelkeznie előzetes döntéshozatal keretében a CEN harmonizált műszaki szabványainak az említett tilalommal való összeegyeztethetősége és e szabványok, valamint az ezekre hivatkozó irányelv értelmezése tárgyában való határozathozatalra.

61. Végezetül, a Bíróságnak az ilyen jellegű műszaki szabványok értelmezésére irányuló hatásköre – véleményem szerint – azon rugalmasságra tekintettel áll fenn, amelyet a rendeletektől, irányelvektől és határozatoktól eltérő joghatást kiváltó különböző aktusokra irányuló előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megválaszolásakor tanúsított. A Grimaldi-ítéletben⁴⁶ például, az EGK-Szerződés alapján elfogadott ajánlás kapcsán megállapította, hogy „a 177. cikk hatáskört biztosít a Bíróság számára, hogy előzetes döntéshozatal keretében kivétel nélkül döntsön a Közösségi intézmények által hozott aktusok érvényességéről és értelmezéséről”⁴⁷. A Bíróság nemrégiben ugyanezt a rugalmas megközelítést alkalmazta a Gauweiler és társai ügyben azzal, hogy előzetes döntéshozatali eljárás során a német alkotmánybíróságnak az OMT-programmal („Outright Monetary Transactions”, végleges értékpapír-adásvételi műveletek) kapcsolatos kétségeire azt a választ adta, hogy atipikus vonásokkal rendelkező aktusról van szó.⁴⁸

62. Végeredményben úgy vélem, hogy a 89/106 irányelv és a 98/34 irányelv végrehajtásaként a Bizottság által adott M/125. sz. megbízás alapján készített EN 13242:2002 szabvány joghatásai érvényesülnek a belső piacon, valamint hogy a Bíróság feladata a szabványt értelmezni. Konkrétabban, amennyiben valamely termék (építési kőanyagalmaz) megfelel a harmonizált szabványnak, az vélelmet keletkeztet arra nézve, hogy a termék megfelel a 89/106 irányelv követelményeinek, ami megkönnyíti a termék akadályok nélküli forgalmazását a belső piacon.

63. A fent kifejtett érvek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés a) pontjára az alábbiak szerint válaszoljon: amennyiben magánjogi szerződés alapján valamely fél köteles a Bizottság megbízása szerint a CEN által jóváhagyott harmonizált műszaki szabvány végrehajtásaként elfogadott valamely nemzeti műszaki szabványnak megfelelően előállított terméket leszállítani, a Bíróság hatásköre kiterjed arra, hogy előzetes döntéshozatal keretében értelmezze a szóban forgó, harmonizált műszaki szabványt.

45 — C-171/11. sz. ügy (EU:C:2012:453), 32. pont. Ebben az ügyben egy olyan német magánjogi szabványosítási szervezetről volt szó, amely a gáz- és vízágazatban dolgoz ki szabványokat, és az új megközelítés szerinti irányelvekhez hasonló mintát követett, azaz a német szervezet elkészítette a W534 műszaki szabványt, és a német szabályozás megállapította, hogy a ház hálózatra történő csatlakoztatását követően a fogyasztói berendezések beszerelése, kibővítése, módosítása és fenntartása során felhasznált termékek esetében vélelmezni kell, hogy azok megfelelnek az elismert műszaki előírásoknak, ha betartják az említett W534 műszaki szabványt. Ilyen körülmények között az AVBWasserV 12. §-ának (4) bekezdésében szereplő szabály a kérdést előterjesztő bíróság szerint ahhoz vezet, hogy az ivóvízellátáshoz felhasznált csövek és tartozékok németországi értékesítése a DVGW szabványosítási szervezetnek a műszaki szabvány teljesítését igazoló megfelelő tanúsítványa hiányában aligha lehetséges.

46 — C-322/88, EU:C:1989:646, 8. pont. Ugyanezen tekintetben: Deutsche Shell-ítélet, C-188/91, EU:C:1993:24, 18. pont.

47 — Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnok szerint a Bíróság ezáltal megerősítette, hogy a Szerződéssel összhangban elfogadott „soft law” szabályok értelmezésére előzetes döntéshozatali eljárás keretében hatáskörrel rendelkezik, és egyben utalt arra, hogy e szabályok joghatással bírnak, a nemzeti bíróságok tehát kötelesek ezeket „figyelembe venni” az eléjük terjesztett jogvita eldöntése céljából, különösen akkor, amikor e szabályok segítik az őket átültető nemzeti jogszabályok értelmezését, vagy amikor kiegészítik a kötelező erővel rendelkező közösségi szabályokat. Lásd: Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnok Lodato & C ügyre vonatkozó indítványa (C-415/07, EU:C:2008:658), 34. pont.

48 — C-62/14, EU:C:2015:400, és Cruz Villalón főtanácsnok ezen ügyre vonatkozó indítványa (C-62/14, EU:C:2015:7), 73–80. pont.

B – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés b) pontja: az EN 13242:2002 harmonizált szabványnak való megfelelést bizonyító módszerek

64. A Supreme Court arra kíván választ kapni, hogy az EN 13242:2002 szabvány előírja-e, hogy a szabványnak való megfelelés a) kizárólag a szabványban megfelelően megjelölt és a termék előállításakor vagy leszállításakor végzett bizonyítási módszerekkel, vagy b) később alkalmazott bizonyítási eszközökkel is igazolható, ha eredményeik logikailag igazolják az említett szabvány megsértését.

65. A Supreme Court szerint az EN 13242:2002 szabvány betartása vagy megsértése megállapítható a termék előállítása vagy leszállítása idején, de a termék gazdasági szempontból észszerű életútja alatt is, és bármilyen logikus, bizonyító erejű bizonyíték alkalmazásával. A James Elliott, Írország és a Bizottság véleménye megegyezik, míg az Irish Asphalt úgy értelmezi, hogy az EN 13242:2002 szabvány csak az általa említett bizonyítási módszer alkalmazását teszi lehetővé, és kizárólag a termék előállítása vagy leszállítása idején.

66. Az M/125. sz. megbízás (II. fejezet 9. pontja) megbízta a CEN-t, hogy a harmonizált szabványba foglalja bele a valamely termék jellemzőinek és a szabvány műszaki előírásainak való megfelelés meghatározására irányuló vizsgálati módszerre vagy módszerekre való hivatkozást. A III. fejezet 2. pontja ugyanezen tekintetben előírta, hogy „a harmonizált szabvány a következőket tartalmazza [...]: a módszerek (számítás, vizsgálati módszerek vagy más) vagy az ilyen jellemzők meghatározására irányuló módszereket tartalmazó valamely szabványra való hivatkozás”.

67. Az EN 13242:2002 szabvány 6. pontjában szerepelnek az alkalmazásához szükséges vizsgálati módszerek, és hivatkozás történik a CEN különböző nem harmonizált európai szabványaiban (konkrétan az EN 1097–2:1998, az EN 1367–2 és az EN 1744–1:1998 szabvány) előírt módszerekre.⁴⁹ Olyan esetről van tehát szó, amelyben nem harmonizált európai műszaki szabványok tartalmát hivatkozás útján valamely harmonizált műszaki szabványba foglalják. Az építőipari ágazat műszaki szabványosításban ez szokásos gyakorlat, mert ebben az ágazatban önmagában véve valamely anyag saját jellemzőinél fontosabb az eredményeire irányuló vizsgálati módszerek meghatározása az építmények biztonsága érdekében.⁵⁰

68. Anélkül, hogy részletesebben kellene vizsgálni az ilyen hivatkozásokat, nyilvánvalónak tűnik számomra, hogy azon vizsgálati módszerek használata, amelyek alkalmazása önkéntes, elősegíti a harmonizált szabvány műszaki előírásainak a termék forgalmazása vagy leszállítása idején való tiszteletben tartásának bizonyítását, ami lehetővé teszi a 89/106 irányelv szerinti vélelem fennállását és a szabad mozgás érvényesülését. A bizonyítás műszakilag érvényes más vizsgálatokkal is elvégezhető lenne, amely körülményt maga az EN 13242:2002 szabvány nem korlátoz.

69. Ezenkívül úgy vélem, hogy egy építési termékre (a jelen ügyben kőanyagalmazra) vonatkozóan nemcsak a termék forgalomba hozatalakor végezhető el az EN 13242:2002 szabvány műszaki előírásainak tiszteletben tartását igazoló vizsgálatok, hanem az áru gazdasági szempontból észszerű életútja alatt is. Ez következik a 89/106 irányelv 3. cikkének (1) bekezdéséből, amely szerint az irányelv által meghatározott alapvető követelmények befolyásolják a termékeket, és ezeknek az előírásoknak a „termékek észszerű élettartama” alatt kell teljesülniük.

49 — EN 1097–2:1998 – Kőanyagalmazok mechanikai és fizikai tulajdonságainak a vizsgálata. 2. rész: Az aprózódással szembeni ellenállás meghatározása, EN 1367–2 – Kőanyagalmazok termikus tulajdonságainak és időjárás-állóságának vizsgálati módszerei. 2. rész: Magnézium-szulfátos eljárás, valamint EN 1744–1:1998 – Kőanyagalmazok kémiai tulajdonságainak vizsgálata. 1. rész: Kémiai elemzés.

50 — A 305/2011 rendelet 17. cikkének (3) bekezdése.

70. A 89/106 irányelv 21. cikke szerinti védzáradék ugyanerre az eredményre vezet, mivel egy állam csak akkor vonhatja vissza a korábban az említett irányelvnek megfelelőnek nyilvánított terméket a piacról, ha a később lefolytatott vizsgálatokkal megállapítja, hogy a biztonság tekintetében valójában nem felel meg az irányelv alapvető követelményeinek. Amennyiben a megfelelőségi vizsgálatokat kizárólag az első forgalomba hozatal idején lehetne elvégezni, a termék gyártója szinte teljes ellenőrzéssel rendelkezne azon gazdasági költségre tekintettel, amelyet a megszerzett termékek említett vizsgálata jelentene a vásárló számára. A 89/106 irányelv szerinti megdönthető vélelem szinte megdönthetetlen vélelemmé válna, ahogyan azt a James Elliott észrevételeiben állítja.

71. Azt javaslom tehát, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés b) pontjára a Bíróság a következő választ adja: az EN 13242:2002 harmonizált szabványt úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi a szabványban kifejezetten előírtakon kívüli különböző vizsgálati módszerekkel a műszaki előírások megsértésének megállapítását, valamint hogy egyik vagy másik módszer a termék gazdasági szempontból hasznos életútja bármelyik szakaszában alkalmazható.

C – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés: a 89/106 irányelvnek megfelelő termékek használhatóságára vonatkozó vélelem

72. A Supreme Court a harmadik kérdéssel arra keresi a választ, hogy valamely építési termék rendeltetésnek megfelelő használhatóságára vonatkozó, a 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésén alapuló vélelem akkor is alkalmazandó-e az adott termék kereskedelmi minőségének meghatározására, ha a kereskedelmi minőséget a termékek értékesítésére alkalmazandó általános nemzeti szabály írja elő.

73. Az eljárásban részt vevő valamennyi fél – az Irish Asphalt kivételével – nemleges választ javasol erre a kérdésre, amivel egyetértek. A 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében a rendeltetésnek megfelelő használhatóság iránti vélelem az említett uniós szabvány keretében a terméknek a belső piacon műszaki akadályok nélküli forgalmazására érvényes. Észszerű, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik a vélelemnek és a 89/106 irányelv vélelemre vonatkozó rendelkezéseinek az értelmezésére. A vélelem azonban nem ültethető át és nem használható valamely építési termék kereskedelmi minőségének meghatározásához, ha olyan nemzeti szabályozást alkalmaznak a magánjogi kereskedelmi viszonyokra, mint amely Írországból a termékértékesítésre irányadó.

74. A Bíróságnak nem feladata előzetes döntéshozatali eljárás keretében a nemzeti törvények értelmezéséről dönten, és ebből következően az áruk kereskedelmi minőségének értékeléséhez azon nemzeti jogszabályok szerint szükséges elemekről sem kell állást foglalnia, amely nemzeti jogszabályok alapján a bíróságoknak a magánjogi szerződészégeket el kell bírálnia.

75. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésre a következők szerint válaszoljon: valamely építési termék rendeltetésnek megfelelő használhatóságára vonatkozó, e termékek belső piacon való szabad mozgásának elősegítése céljából a 89/106 irányelvben előírt vélelem a termékértékesítést szabályozó nemzeti törvény alkalmazásában nem szolgálhat a termék kereskedelmi minőségének értékelésére.

D – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdés: az EN 13242:2002 harmonizált szabványban megállapított maximális kéntartalom

76. Negyedik kérdésével a Supreme Court arra kíván választ kapni, hogy a kőanyaghalmozatoknak az EN 13242:2002 szabványban megállapított (vagy annak alapján megállapítható) teljes kéntartalmára vonatkozó felső határértéket, a termék használhatóságára vonatkozó vélelem alkalmazásának feltételeként kell-e tiszteletben tartani.

77. Erre a kérdésre – főszabály szerint – nemleges választ kell adni. Az EN 13242:2002 szabvány 6. szakaszának 3. pontja szerint be kell jelenteni a kőanyagghalmazok teljes kéntartalmát, de a szabvány nem határozza meg az ezen anyagra vonatkozó tartalom 1%-os felső határértékét. A 13. sz. táblázat, amelyre a 6. szakasz 3. pontja utal, a „Nem vaskohóból származó, szabad levegőn hűtött kőanyagghalmazokra” (a jelen ügyben szóban forgó kőanyagghalmazokra) vonatkozik, magában foglalja azt a lehetőséget, hogy 1%-nál kevesebb vagy 1%-nál magasabb kéntartalommal rendelkezzenek. Véleményem szerint e szakasz nem hagy kétséget.

78. Az NSAI 2004-ben kiadott egy, az I. S. EN 13242:2002 szabvány használatára vonatkozó útmutatót az EN 13242:2002 szabvány 6. szakasza 1. pontjának harmadik megjegyzése alapján, amely a kőanyagghalmazok meghatározott célú felhasználásához kapcsolódó alkalmazási helyére vonatkozó nemzeti rendelkezésekre hivatkozott. Az útmutató a szóban forgó kőanyagghalmazok teljes kéntartalmát 1%-ra korlátozza. Úgy vélem azonban, hogy az említett harmadik megjegyzés nem ad megbízást ezen abszolút határérték megállapítására.

79. Véleményem szerint a CEN harmonizált műszaki szabványát átültető nemzeti műszaki szabvány tartalma nem lehet az előbbivel ellentétes. Ha az EN 13242:2002 szabvány nem rögzít a kőanyagghalmazok kéntartalmának mennyiségére felső határértéket, az adott tagállam szabványügyi szervezete nem határozhatja meg az 1%-ot abszolút határértékként. Ez az előírás ellentétes lenne a harmonizált szabvánnyal, amelyet a különböző tagállamokban eltérő módon alkalmazhatnának a 89/106 irányelv céljának, azaz az építési termékek belső piacon történő szabad mozgása elősegítésének rovására. A 305/2011 rendelet 17. cikkének (5) bekezdése most világosan fogalmaz: „az ellentmondó nemzeti szabványokat vissza kell vonni, és a tagállamoknak meg kell szüntetniük valamennyi ellentmondó nemzeti rendelkezés érvényességét”.

80. Következésképpen a negyedik kérdésre a következő választ javaslom adni: az EN 13242:2002 harmonizált szabvány nem állapít meg a kőanyagghalmazok teljes kéntartalmára vonatkozóan 1%-os határértéket, és bármely ennek ellentmondó nemzeti műszaki szabvány alkalmazását mellőzni kell.

E – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdés: a CE-jelölés használata

81. A Supreme Court arra is választ kíván kapni, hogy bizonyítani kell-e azt, hogy a termék CE-jelöléssel rendelkezik ahhoz, hogy az EN 13242:2002 szabvány ZA. mellékletében vagy a 89/106 irányelv 4. cikkében megállapított vélelemre lehessen hivatkozni. Annak tisztázásáról van tehát szó, hogy a CE-jelölés a 89/106 irányelv szerinti vélelem kőanyagghalmazokra történő alkalmazásának feltételét képezi-e, vagy – éppen ellenkezőleg – a jelölés csak az említett irányelv követelményeinek teljesülésére vonatkozó bizonyítékot képez.

82. Írország és a James Elliott észrevételeivel szemben úgy vélem, hogy a CE-jelölés pusztán bizonyítási eszköze a 89/106 irányelv alapvető feltételei tiszteletben tartásának, nem pedig e tiszteletben tartás igazolásának feltétele. A 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján a CE-jelölés azt jelzi, hogy valamely termék megfelel a harmonizált szabványok átültetéseként kibocsátott nemzeti szabványoknak és alkalmas a rendeltetésének megfelelő használatra.⁵¹ Ugyanezen cikk (6) bekezdése szerint a CE-jelölés igazolja, hogy egy termék eleget tesz a 4. cikk (2) és (4) bekezdésében meghatározott követelményeknek, és a jelölés elhelyezése a gyártóra vagy a meghatalmazottra hárul, jóllehet a 15. cikk előírja, hogy a tagállamok biztosítsák az EK-jel helyes használatát, és lehetővé teszi, hogy megtiltsák annak használatát, ha megállapításra kerül, hogy a jel olyan termékekre került, amely nem,

51 — A 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerint a CE-jelölés igazolja, hogy a termék megfelel egy olyan európai műszaki engedélynek, amelyet a 89/106 irányelv III. fejezetének rendelkezései szerint állítottak ki, és harmonizált szabványok hiányában megfelel a nemzeti műszaki előírásoknak, amit az elején be kell jelenteni a Bizottságnak.

vagy már nem felel meg a 89/106 irányelv követelményeinek. A Bíróság végül megállapította, hogy valamely tagállam nem követelheti a CE-jelölést helyesen használó és viselő építési termékek tekintetében kiegészítő nemzeti jelölés használatát azzal a kifogással, hogy a harmonizált szabványok nem teljesek.⁵²

83. A CE-jelölés tehát az elhelyezéséért felelős természetes vagy jogi személy által tett nyilatkozat arról, hogy a termék megfelel a 89/106 irányelv vonatkozó rendelkezéseinek és az EN 13242:2002 szabványnak, valamint hogy alátették a vonatkozó értékelési eljárásoknak. Végül soron a gyártó felelős azért, hogy a termék megfeleljen az irányelvnek, és a CE-jelölés elhelyezéséért is ő felel a megfelelőség-értékelési eljárás lezárását követően. A CE-jelölés tehát mindössze a forgalmazás elősegítését szolgáló egyszerű közlési formája annak, hogy a kőanyagalmazatok megfelelnek a 89/106 irányelv követelményeinek és az EN 13242:2002 szabványnak.⁵³

84. A később elfogadott (a jelen ügyben nem alkalmazandó) általános szabályozásban a CE-jelölést megerősítették, és az a közösségi harmonizációs jogszabályok által megállapított egyetlen olyan eszközzé vált, amely tanúsítja, hogy a termék megfelel a vonatkozó követelményeknek. Ezt írta elő a 765/2008/EK rendelet⁵⁴ 30. cikkének (4) bekezdése, amely tartalmazza a CE-jelölés meghatározását, formátumát, és a jelölésre vonatkozó általános elveket, valamint a 768/2008 határozatot, amely pedig a CE-jelölés elhelyezését megelőző megfelelőségértékelési eljárásokra alkalmazandó. A CE-jelölésnek az építési termékeken való kizárólagos használata a 305/2011 rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében is szerepel.

85. A Bíróságnak a 89/106 irányelvre vonatkozó eddigi ítélkezési gyakorlata az itt ismertetett értelmezésre irányul, mivel az Elenca-ítélet⁵⁵ szerint a más tagállamokban jogszerűen forgalmazott termékek nemzeti területen történő forgalmazását amiatt megtiltó, automatikusan és feltétlenül alkalmazott szabályozás, hogy az említett termékek nem rendelkeznek CE-jelöléssel, nem egyeztethető össze az uniós jog által előírt arányossági követelménnyel. Az ítélet tehát nem biztosít anyagi jelleget és bizonyító erőt a CE-jelölésnek.

86. A nemzeti bíróság által előterjesztett ötödik kérdésre a következő válasz adását javaslom tehát: a CE-jelölés nem feltétel, hanem pusztán az annak bizonyítására szolgáló eszköz, hogy a kőanyagalmazatok megfelel a 89/106 irányelv követelményeinek és az EN 13242:2002 harmonizált szabványnak.

F – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés: a 98/34 irányelv alkalmazása, valamint a CIA Security International ítélet és az Unilever-ítélet

87. A Supreme Court arra kíván választ kapni, hogy mellőzni kell-e a kereskedelmi minőségre és a rendeltetésnek való megfelelésre vagy minőségre vonatkozó feltételeket megállapító nemzeti jogi rendelkezések alkalmazását azon az alapon, hogy olyan műszaki szabályokról van szó, amelyeket nem jelentettek be a 98/34 irányelv rendelkezéseinek megfelelően.

88. Az Irish Asphalt kivételével az észrevételeket előterjesztő valamennyi félhez hasonlóan úgy vélem, hogy e kérdésre egyértelmű a válasz. Az 1980. évi törvénnyel módosított 1893. évi törvény 14. cikkének (2) bekezdéséhez hasonló olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a szerződéseket – a felek megállapodása alapján történő kizárási lehetőséggel – a termékek kereskedelmi

52 — Bizottság kontra Németország ítélet (C-100/13, EU:C:2014:2293), 63. pont.

53 — Lásd: az Európai Bizottság dokumentuma, Kék útmutató az uniós termékszabályok végrehajtásáról, 2015. július 15., 55. és azt követő oldalak.

54 — A termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 218., 30. o.); a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről, valamint a 93/465/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 768/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 218., 82. o.).

55 — C-385/10, EU:C:2012:634, 28. és 29. pont.

minőségére vonatkozó hallgatóságos szerződési feltételnek rendelik alá, nem tartozik a 98/34 irányelv szerinti műszaki szabály fogalmába. Következésképpen, tekintetében nem alkalmazható a CIA Security International ítéletben és az Unilever-ítéletben megállapított ítélkezési gyakorlat,⁵⁶ valamint ugyanezen ok alapján a tervezési szakaszban azt nem kell előzetesen bejelenteni a Bizottságnak.

89. Az Irish Asphalt érvelése, amely szerint a High Court ítéletét – *de facto* műszaki szabályról lévén szó – be kellett volna jelenteni a Bizottságnak, bármiféle komoly alapot nélkülöz. Az ítélet arra szorítkozik, hogy az ír törvényt azzal az egyetlen céllal alkalmazza a konkrét ügyre, hogy a gazdasági társaságok között fennálló jogvitát a hallgatóságos rendelkezéseket is tartalmazó, egymással megkötött szerződés alapján döntse el.

90. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontjából az következik, hogy a „műszaki szabály” fogalma három csoportot foglal magában, azaz elsősorban az említett irányelv 1. cikkének 3. pontja értelmében vett „műszaki leírást”; másodsorban az 1. cikk 4. pontjában meghatározott „egyéb követelményeket”; harmadsorban pedig a termék gyártására, behozatalára, értékesítésére vagy használatára vonatkozó tilalmat, amely az 1. cikk 11. pontjában szerepel.⁵⁷ Az ír szabály – és *a fortiori* a High Court ítélete – nem olyan jogalkotási intézkedés, amely megtiltana a termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát.

91. Az 1893. évi törvény 14. cikkének (2) bekezdése sem (ismétlem, az ítélet sem, amely azt egyedi ügyre alkalmazza) tartozik a 98/34 irányelv 1. cikke 3. pontja szerinti „műszaki leírások” fogalmába. E fogalom alatt egy olyan dokumentumot ért, „amely egy termék előírt tulajdonságait határozza meg, ilyen például a minőségi színvonal, a teljesítmény, a biztonság vagy a méretek, beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket, mint a termék megnevezése, a terminológia, a jelképek, a vizsgálat és a vizsgálati módszerek, a csomagolás, a jelölés vagy címkézés és a megfelelőségértékelési eljárások.”

92. A Bíróság már pontosította, hogy a „műszaki leírás” fogalma előfeltételezi, hogy a nemzeti intézkedés kifejezetten a termékre vagy annak csomagolására vonatkozik, és ennél fogva meghatározza a termék valamely megkövetelt jellemzőjét.⁵⁸ A szóban forgó ír szabály nem hivatkozik a termék jellemzőire és nem is befolyásolja a csomagolást vagy megjelenést, mivel kizárólag azt jelzi absztrakt módon, hogy a szerződéses viszonyokban feltételezik az értékesített termék kereskedelmi minőségét. Nem irányul tehát semmilyen egyedi termékre, bármely termékre vonatkozó általános hatályú szabály, ezért nem tartozik a 98/34 irányelv szerinti műszaki leírás fogalmába.

93. Hasonló okok miatt az 1893. évi törvény 14. cikkének (2) bekezdése sem tartozhat a 98/34 irányelv értelmében vett „egyéb követelmények” közé, mivel nem „a műszaki leíráson kívüli egyéb olyan követelményről” van szó, „amelyet a termékre különösen a fogyasztók vagy a környezet védelme céljából írnak elő, és amely befolyásolja a termék forgalomba hozatal utáni életciklusát, ilyen követelmény például a használat, az újrafeldolgozás, az újrafelhasználás vagy hulladékkezelés feltételei, ha ezek a feltételek jelentősen befolyásolhatják a termék összetételét vagy természetét, valamint értékesítését”.

94. Következésképpen azt javasolom, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre a következő választ kell adni: az 1980. évi törvénnyel módosított, az áruk értékesítéséről szóló 1893. évi ír törvény 14. cikkének (2) bekezdéséhez hasonló nemzeti rendelkezés nem tekinthető a 98/34 irányelv értelmében vett „műszaki szabálynak”, és arra nem alkalmazható a CIA Security International ítéletben és az Unilever-ítéletben megállapított ítélkezési gyakorlat.

56 — CIA Security International ítélet (C-194/94, EU:C:1996:172); Unilever-ítélet (C-443/98, EU:C:2000:496).

57 — Lásd különösen: Lindberg-ítélet (C-267/03, EU:C:2005:246), 54. pont; Schwibbert-ítélet (C-20/05, EU:C:2007:652), 34. pont.

58 — Lásd e tekintetben: Sapod Audic-ítélet (C-159/00, EU:C:2002:343), 30. pont; Lindberg-ítélet (C-267/03, EU:C:2005:246), 57. pont; Schwibbert-ítélet (C-20/05, EU:C:2007:652), 35. pont.

IV – Véggövetkeztetések

95. A fent kifejtett érvelések alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a Supreme Court által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre az alábbi válaszokat adja:

- 1) Amennyiben magánjogi szerződés alapján valamely fél köteles a Bizottság megbízása szerint a CEN által jóváhagyott harmonizált műszaki szabvány végrehajtásaként elfogadott valamely nemzeti műszaki szabványnak megfelelően előállított terméket leszállítani, a Bíróság hatásköre kiterjed arra, hogy előzetes döntéshozatal keretében értelmezze a szóban forgó, harmonizált műszaki szabványt.
- 2) Az EN 13242:2002 harmonizált szabványt úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi a szabványban kifejezetten előírtakon kívüli különböző vizsgálati módszerekkel a műszaki előírások megsértésének megállapítását, valamint hogy egyik vagy másik módszer a termék gazdasági szempontból hasznos életútja bármelyik szakaszában alkalmazható.
- 3) Valamely építési termék rendeltetésnek megfelelő használhatóságára vonatkozó, e termékek belső piacon való szabad mozgásának elősegítése céljából a 89/106 irányelvben előírt vélelem a termékértékesítést szabályozó nemzeti törvény alkalmazásában nem szolgálhat a termék kereskedelmi minőségének értékelésére.
- 4) Az EN 13242:2002 harmonizált szabvány nem állapít meg a kőanyagalmazok teljes kéntartalmára vonatkozóan 1%-os határértéket, és bármely ennek ellentmondó nemzeti műszaki szabvány alkalmazását mellőzni kell.
- 5) A CE-jelölés nem feltétel, hanem pusztán az annak bizonyítására szolgáló eszköz, hogy a kőanyagalmaz megfelel a 89/106 irányelv követelményeinek és az EN 13242:2002 harmonizált szabványnak.
- 6) Az 1980. évi törvénnyel módosított, az áruk értékesítéséről szóló 1893. évi ír törvény 14. cikkének (2) bekezdéséhez hasonló nemzeti rendelkezés nem tekinthető a 98/34 irányelv értelmében vett „műszaki szabálynak”, és arra nem alkalmazható a CIA Security International ítéletben és az Unilever-ítéletben megállapított ítélkezési gyakorlat.